

ZÁVAZNÉ STANOVISKO K POSOUZENÍ VLIVŮ PROVEDENÍ ZÁMĚRU NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

(dále jen „závazné stanovisko“)

podle § 9a odst. 1 až 3 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“)

Výroková část

Název záměru: Silnice I/42 VMO Žabovřeská I

Kapacita (rozsah) záměru:

Záměrem je rekonstrukce a rozšíření stávající komunikace Velkého městského okruhu (VMO) v prostoru ulice Žabovřeská v Brně tak, aby v celém úseku byla v čtyřpruhovém uspořádání. Délka řešeného úseku je **1,8 km** (km 2,1 – 3,9 projektového staničení hlavní trasy VMO).

Záměr bude realizován ve 3 etapách a skládá se z několika základních částí:

Silnice I/42

Stávající komunikace VMO bude rekonstruována a rozšiřována v kategorii MS4dc 20,25/20,25/60(80) – (místní sběrná komunikace podle ČSN 73 6110). Část komunikace bude vedena v galerii, část komunikace VMO bude přesypána. Zde a v těsně navazujícím úseku mezi zdmi (km 2,45 – 2,90) je komunikace navržena v tunelové kategorii - kategorie T7,5 – pro jeden jízdní pás (podle ČSN 73 7507). Komunikace bude realizována v stávající trase a v nejužším místě údolí Svratky bude využito i těleso dnešní tramvajové trati, komunikace bude proti stávajícímu trasování odsunuta od břehu řeky Svratky.

Celý povrch komunikací VMO bude kryt živičným povrchem se sníženou hlučností o předpokládaném snížením hlučnosti proti běžnému asfaltu o cca 2 dB při rychlosti 60 km/hod a 3,5 dB při rychlosti 80 km/hod.

Tramvajová trať

Stávající dvoukolejná tramvajová trať probíhá souběžně s komunikací I/42. Část trati bude vedena nově na samostatném tělese a v nejužší části koridoru mezi Svratkou a svahem

Wilsonova lesa bude odsunuta východním směrem do tunelu pod Wilsonův les. Trať bude v navazujících částech rekonstruována a budou zde užity pružné bokovnice.

Tramvajový tunel

Tunel s jednou tunelovou troubou pro dvoukolejnou tramvajovou trať s osovou vzdáleností kolejí 3,1 m. Tunel bude ražený s přesypanými předportálovými úseky. Délka jižní přesypané části je 3 m, délka ražené části je 334 m, délka severní přesypané části je 164 m. Celková délka tunelu je cca 0,5 km. U portálů tunelu budou realizovány hlukově pohltivé obklady.

Obslužná komunikace

Pro obsluhu západně ležících Žabovřeských luk bude v souběhu s I/42 realizována silnice kategorie MO2k 7,5/7,5/30 – místní obslužná komunikace (podle ČSN 73 6110). Tato komunikace bude napojena na ulici Veslařskou stávajícím mostem přes Svratku. Komunikace bude na konci stavby (v prostoru MÚK Kníničská) zaslepena a její uvažované pokračování podél celého území Žabovřeských luk bude řešeno v samostatné akci (investice města Brna). Komunikace bude využívána v období výstavby k provizornímu vedení dopravy.

MÚK Kníničská

Záměr předpokládá částečnou přestavbu a modernizaci stávající mimoúrovňové křižovatky Kníničská.

Objekty a opatření s protihlukovým účinkem

- odstranění stávajících a výstavba nových protihlukových stěn na větví MÚK a podél napojení na ul. Bráfovu, stavební objekt C768.1 (výška 4,5 m, délka 26 m) a stavební objekt C769 (výška 4,5 m, délka 50 m),
- výstavba protihlukové stěny podél rampy přes VMO na straně k ulici Bráfova, tj. stavební objekt C767 (výška 3,0 m, délka 243 m),
- výstavba nové protihlukové stěny podél napojení komunikace od ul. Fanderlíkovy a navazující větve MÚK, stavební objekt C768.2 (výška 4,0 m, délka 125 m) a C768.3 (výška 4,0 m, délka 32 m),
- výstavba protihlukové stěny vpravo mezi VMO a tramvajovou tratí v prostoru tramvajové zastávky Bráfova, stavební objekt C763 (délka 223 m, výška 4,0 m),
- realizace protihlukového zemního valu mezi tramvajovou tratí a ulicí Bráfovou, stavební objekt C824 (délka cca 200 m, výška proměnná až 6 m)
- realizace gabionové zídky (výška 1 m, délka cca 56 m) při tramvajové trati v prostoru mezi valem novým a valem stávajícím,
- silniční galerie, objekt C621(výška 5,5 m, výška obkladu 4,5 m a délka 80 m a 327 m), bude mít pohltivý obklad stěn,

- zárubní zeď podél VMO mezi jižním lomem a galerií, objekt C254 (výška 7,5 m, obklad 4,5 m délka 129 m), bude mít pohltivý obklad stěn,
- protihluková zeď a gabiony podél VMO (k řece), objekt C257 (výška 4,0 m, délka 377 m), bude mít pohltivý obklad stěn,
- zárubní zdi podél tramvajové trati úsek od MÚK Hlinky k jižnímu lomu, objekt C252 (délka 137 m) a objekt C251 (délka 100 m), budou mít pohltivý obklad,
- bude realizována protihluková stěna mezi VMO a tramvajovou tratí od 2,04 km, objekt C762 (výška 5,0 m, délka 304 m, stěna bude oboustranně pohltivá),
- bude prodloužena pohltivá stěna ve středním dělicím pásu VMO v návaznosti na PHS MÚK Hlinky, objekt C770.2 (výška 4,5 m, délka 172 m),
- bude realizována protihluková stěna s průhledným panelem při lávce 2,04 km, objekt C761 (výška 1,5-5 m o délce cca 30 m),
- bude realizována opěrná zeď s předsazeným gabionem v prostoru lávky přes VMO, objekt C253 (výška až 5,5 m, délka cca 28 m).

Zařazení záměru

dle přílohy č. 1 k zákonu:

Bod 9.1 Novostavby, rozšiřování a přeložky silnic všech tříd a místních komunikací I. a II. třídy (záměry neuvedené v kategorii I). kategorie II

Umístění záměru:

kraj: Jihomoravský
obec: Brno
k. ú.: Pisárky, Žabovřesky

Obchodní firma oznamovatele: Ředitelství silnic a dálnic ČR

IČ oznamovatele: 659 93 390

Sídlo (bydliště) oznamovatele: Na Pankráci 546/56, 140 00 Praha – Nusle

Ministerstvo životního prostředí jako příslušný úřad podle § 21 písm. c) zákona za použití § 9a odst. 1 a přílohy č. 6 k zákonu

vydává

S O U H L A S N É Z Á V A Z N É S T A N O V I S K O

k záměru

„Silnice I/42 VMO Žabovřeská I“

s následujícími podmínkami pro navazující řízení:

Podmínky pro fázi přípravy

1. V dalším stupni řízení podle zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, bude KHS JmK doloženo precizované vyhodnocení hluku během realizace (výstavby) předmětné stavby, resp. hlukové zátěže z provozu automobilové dopravy na dlouhodobých objízdných trasách, vč. návrhu protihlukových opatření, zajišťující předpoklad nepřekročení hygienických limitů hluku pro chráněné venkovní prostory staveb stanovených nařízením vlády č. 272/2011 Sb. a v ulicích, kde dochází již nyní k překračování hygienických limitů hluku (vydáno časově omezené povolení k provozu), zajišťující předpoklad nepřekročení nejvyšších ekvivalentních hladin akustického tlaku A povolených příslušnými rozhodnutími KHS JmK.
2. Bude zpracován, či doplněn projekt ozelenění jednotlivých etap stavby s následujícími zásadami:
 - Ozelenění bude navázáno na okolní již provedené úpravy. Jako dřeviny budou navrhovány místní druhy (např. javor babyka, habr obecný, jasan úzkolistý, třešeň ptačí, lípa srdčitá, vrba bílá, jeřáby, duby atd.). K ozelenění protihlukových stěn a zídek bude navrženo užití např. sazenic loubince pětিলístého a trojlaločného.
 - Výsadba dřevin podél obslužné komunikace nebude založena pouze formou jednoruhové aleje, ale jako komponovaný vícedruhový segmentovaný úsek. Dřeviny budou vysazovány s ohledem na budoucí umístění protipovodňové stěny.
 - Stromy je doporučeno vysazovat jako solitéry nebo v řídkém sponu a keře v malých skupinkách tak, aby nevytvořily zapojenou vegetaci.
 - Pro podporu propojení biotopů na obou stranách přesypu mezi Wislonovým lesem a Žabovřeskými loukami se doporučuje vytvořit mozaiku drobných biotopově odlišných plošek – hromad kamenů (např. z raženého tunelu) nebo kmenů, broukovišť z kácených stromů, drobných travních plošek kosených např. jen jednou za 1-2 roky, výsadba tzv. bioskupin keřů a stromů a dále zde vysadit souvislý pás plodonosných keřů (růže šípková, trnka obecná, hloh, dřín, atd.) o šířce 15 – 20 m, který bude ponechán samovolné sukcesi, případně bude regulováno jeho rozrůstání. Tímto pásem bude vytvořena „klidová zóna“, kde bude omezen pohyb lidí a tím budou podpořeny podmínky migrací drobných živočichů.
 - Pro ohumusování přesypu je vhodné využít místní skryté zeminy z některých travnatých částí pro zachování místní semenné banky rostlin, aby byl podpořen rozvoj vegetace sukulentů a rozchodníků, což jsou ideální rostlinná společenstva pro slunné a vysýchavé prostředí přesypu.
3. V případě využití skleněných ploch u protihlukových opatření je nutné z důvodu ochrany ptáků dle § 5a odst. 1 zákona o ochraně přírody navrhnout taková opatření, která zabrání zraňování a úhynu ptáků při nárazech do skleněných ploch (vhodné je např. nalepování proužků, či různých vzorů s mezerovitostí cca 10 cm).

4. V připravovaných Zásadách organizace výstavby (ZOV) pro jednotlivé etapy stavby budou uvedena bezpečnostní opatření z hlediska umístování v záplavovém území. Před zahájením každé etapy stavby bude pro každou etapu zpracován havarijný a povodňový plán. Centrální zařízení staveniště a deponie ornice bude umístěna mimo povodňový rozliv. Závadné látky, lehce odplavitelný materiál a stavební odpad nebudou volně skladovány na břehu a v blízkosti vodních toků.
5. Z důvodů protipovodňové ochrany záměru bude niveleta obslužné komunikace minimálně na úrovni Q_{100} ovlivněné.
6. Stoka odvádějící srážkové vody z části komunikace VMO bude před vyústěním do řeky Svatky osazena sedimentační nádrží a odlučovačem ropných látek.
7. V navazující projektové dokumentaci budou uvedeny základní údaje o odpadech z období výstavby se zaměřením na odpady skupiny 17 (stavební a demoliční odpady). Budou uvedeny údaje o vzniku a způsobu dalšího naložení s odpady a pro účely následné kontroly množství a způsobu naložení s odpadem.
8. V připravovaných Zásadách organizace výstavby (ZOV) pro jednotlivé etapy výstavby budou řešena účinná opatření pro snižování emisí znečišťujících látek do ovzduší v okolí záměru s následujícími zásadami:
 - minimalizovat vlastní dobu výstavby záměru,
 - zpracovat ZOV tak, aby nedocházelo k nadměrnému obtěžování zejména přilehlé obytné zástavby emisemi, zpracovat odpovídající soubor technickoorganizačních opatření,
 - stanovit a projednat přepravní trasy s ohledem na minimalizaci dopravní zátěže stávajících komunikací v dotčeném území, které by se projevovaly negativními vlivy na obyvatelstvo. V maximální míře využívat trasy budované komunikace jako přepravní trasy,
 - uspořádání staveniště a postup stavebních prací navrhnout tak, aby byla minimalizována produkce částic polévatého prachu (např. umístit výjezd ze staveniště, přístupovou cestu, skladovací plochy, skládku sypkých materiálů, parkování a obratiště strojů a vozidel tak, aby byly minimalizovány pojezdy po nezpevněné ploše stavby a aby byl v maximální možné míře redukován vliv na nejbližší chráněnou zástavbu)
 - minimalizovat vlivy na dopravní provoz na veřejných komunikacích, využívat účelové komunikace, vjezdy a výjezdy ze staveniště volit tak, aby co nejméně provoz na veřejných komunikacích omezovaly,
 - při zemních pracích neodkrývat celý povrch najednou, ale provádět práce postupně v závislosti na výstavbě objektů,

- zásoby sypkých stavebních materiálů a ostatních potenciálních zdrojů prašnosti minimalizovat; při terénních pracích zajistit, aby veškerý materiál byl vlhký, respektive aby byl zkrápěn,
- dodavatel stavby bude v případě nutnosti eliminovat sekundární prašnost kropením prostoru staveniště, deponií zemin a stavebních komunikací, minimalizovat zásoby sypkých stavebních materiálů a ostatních potenciálních zdrojů prašnosti,
- důsledně dodržovat zásadu čištění vozidel vyjíždějících na vozovku například používáním vibrační rohože, vodní lázně s tlakovým čištěním nebo kombinace omytí a přejezdů přes retardéry,
- pokud se znečištění bude hromadit na komunikacích v okolí staveniště, musí být zabezpečeno jejich pravidelné čištění, a to v závěru dne po ukončení prací, respektive po odjezdu strojních zařízení a nákladních vozů, a to minimálně jednou za 24 hodin, v intravilánu bude nutné čistit veřejné komunikace průběžně ihned po znečištění,
- v době nepříznivých rozptylových podmínek zajistit zamezení souběhu provozu stavebních mechanismů a činností s vysokou emisí škodlivin do ovzduší.

Podmínky pro fázi realizace

9. V průběhu stavby bude pravidelně monitorován hluk a v případě zjištění překročení hygienických limitů budou navržena opatření vedoucí ke snížení hluku ze stavební činnosti (mobilní zástěny, organizační opatření nebo individuální opatření na objektech).
10. Při provádění skryvky orniční vrstvy bude zabezpečeno, aby při shrnování nedošlo ve větším množství k přibírání níže uloženého horizontu. Taktéž nebude přibírán materiál příkopů, popř. krajnic v bezprostřední blízkosti komunikace.
11. Dočasné skládky orniční vrstvy budou zabezpečeny před jejich znehodnocením, zejména bude cílem zabránit rozmnožení ruderálních druhů rostlin a kontaminaci půdy jejich semeny.
12. Při ukládání skryté půdy na deponie je tyto nutno zabezpečit proti nadměrné erozi. Při očekávaném uložení déle než 1 rok deponie zatravnit.
13. Závadné látky, lehce odplavitelný materiál a stavební odpad nebudou volně skladovány na břehu a v blízkosti vodních toků.
14. Bude koordinována výstavba jednotlivých etap záměru tak, aby ornice, výkopová zemina, kamenivo, demoliční materiál a jiný při stavbě využitelný materiál byl využit přímo v místě a byla tak minimalizována nutnost jejich převážení mimo staveniště.
15. Zájmy ochrany přírody dle zákona č. 114/1992 Sb., v platném znění, bude na náklady investora sledovat a hájit odborně způsobilá osoba (např. osoba s autorizací dle §67 nebo §45i zákona č. 114/1992 Sb.) – dále jen ekologický dozor. Jedná se zejména o

sledování výskytu zvláště chráněných druhů živočichů a rostlin v dotčeném území a jejím blízkém okolí, kdy v případě nutnosti navrhne a na náklady investora zajistí záchranný přenos na vhodné náhradní lokality. Mezi další záchranná opatření v pravomoci ekodozoru bude patřit také možnost úpravy postupu stavebních prací, případně dočasné přerušení prací na realizaci akce, vždy z důvodu minimalizace poškození zvláště chráněných druhů na území stavby.

16. Kácení dřevin a odstranění jiné vegetace bude nutné provádět mimo období rozmnožování ptáků a netopýrů (září – únor).
17. Před kácením stromů bude nutné provést jejich průzkum na přítomnost dutin vhodných pro netopýry. Pokud budou tyto dutiny zjištěny, bude nutné provést kácení v září – říjnu, kdy jsou mláďata již odrostlá, ale jedinci dosud aktivují. Skácené stromy by měly zůstat, pokud možno, do druhého dne na místě, aby se netopýři mohli v noci přemístit do náhradních úkrytů.
18. Dřeviny v blízkosti stavebních činností budou chráněny před poškozením (nadzemní část i kořenový systém).
19. Při úpravách svahů nad portály tunelů zachovat a případně rozšířit stanoviště vázané na skalní výchozy, provést zde podpůrná opatření např. odstraněním expandujícího trnovníku akátu. Cílem je posílit biotopy skalních společenstev (S1.2,T3.1) zde s ohledem na výskyt chráněné tařice skalní a lomikamenu cibulkatého.
20. Dodržovat opatření k minimalizaci emisí do ovzduší dle schváleného plánu organizace výstavby.
21. Zajistit udržování vozového parku v dobrém technickém stavu.

Podmínky pro fázi provozu:

22. Bude zajištěn pravidelný úklid komunikace VMO z důvodu zachování hlukově pohltivých vlastností horní vrstvy komunikace. Vedlejším efektem je snížení emise prachu do ovzduší a snížení znečištění odváděných srážkových vod.
23. Bude zajištěno pravidelné čištění sedimentační nádrže a případného dalšího zařízení na stoce odvádějící srážkové vody do Svratky.
24. Bude zajištěna pravidelná péče o provedené výsadby v době jejich rozvoje.
25. Bude zajištěn pravidelný monitoring výskytu invazních druhů rostlin během rozvoje nových výsadeb a zapojení zatravnění. V případě nadměrného šíření invazního druhu rostliny bude na stavbě a v jejím okolí zajištěna jejich likvidace.

Odůvodnění

Odůvodnění vydání souhlasného stanoviska včetně odůvodnění stanovených podmínek:

Posuzovaným záměrem „Silnice I/42 Brno, VMO Žabovřeská I“ je rekonstrukce a rozšíření úseku stávající komunikace Velkého městského okruhu (VMO) v prostoru ulice Žabovřeská v Brně. V tomto prostoru je v současnosti VMO veden v obou směrech pouze jedním pruhem. Vzhledem k zatíženosti této severozápadní části VMO se jedná o úsek, který je výrazným úzkým hrdlem VMO. Po rekonstrukci bude v celém úseku v čtyřpruhovém uspořádání. Délka řešeného úseku je 1,8 km (km 2,1 – 3,9 projektového staničení hlavní trasy VMO). Úsek leží mezi dokončenými MÚK Hlinky a MÚK Kníničská. Komunikace bude vybavena rozsáhlými protihlukovými opatřeními. Část komunikace je vedena v galerii a část je přesypána.

Komunikace bude realizována ve stávající trase a v nejužším místě údolí Svatky bude využito i těleso dnešní tramvajové trati, komunikace bude odsunuta od břehu řeky Svatky. Odsunutá tramvajová trať bude vedena raženým tunelem s přesypanými předportálovými úseky v celkové délce cca 500 m.

Součástí záměru je realizace souběžné obslužné komunikace v prostoru Žabovřeských luk, lávky pro pěší a další objekty. Projekt předpokládá rozsáhlé vegetační úpravy.

Uvedený záměr byl oznámen dokumentací vypracovanou dle přílohy č. 4 zákona, zpracovatelem dokumentace byl Mgr. Tomáš Šikula, autorizovaná osoba dle § 19 zákona. Uvedený dokument je doplněn odbornými přílohami a posuzuje záměr ze všech rozhodujících aspektů v etapě přípravy, výstavby a provozu.

Z dokumentace vyplývá, že záměr po realizaci sníží negativní působení dopravního provozu posuzovaného úseku na své okolí. Vlivy dopravy budou v zájmovém území záměru celkově nízké, což se projeví snížením negativního působení provozu na veřejné zdraví. Stavba je řešena tak, aby byly i minimalizovány dopady z hlediska ochrany jednotlivých složek životního prostředí. Realizací posuzovaného záměru nebude, za předpokladu dodržování platných legislativních opatření a respektování doporučení, negativně ovlivněno veřejné zdraví, ani nedojde k významným negativním dopadům na jednotlivé složky životního prostředí. Působení nepřesahuje míru stanovenou zákony a dalšími právními normami či předpisy.

K dokumentaci bylo doručeno celkem 13 vyjádření, z toho 3 vyjádření územně samosprávných celků a 10 vyjádření dotčených úřadů státní správy. Veřejnost, občanská sdružení a obecně prospěšné společnosti se k dokumentaci nevyjádřily. Žádné s obdržených vyjádření nebylo nesouhlasné. Všechny požadavky, připomínky a doporučení obsažené v doručených vyjádřeních byly v posudku vyhodnoceny a vypořádány. Oprávněné relevantní požadavky obsažené v těchto vyjádřeních byly zpracovatelem posudku komentovány a zapracovány do návrhu závazného stanoviska.

Na základě uvedeného hodnocení, dokumentace, posudku a vyjádření k nim uplatněným, dospěl příslušný úřad k závěru, že vlivy záměru na životní prostředí lze akceptovat a předmětný záměr při respektování podmínek tohoto stanoviska realizovat a lze tedy k němu vydat souhlasné závazné stanovisko.

Odůvodnění stanovených podmínek

V posudku je v návrhu závazného stanoviska uvedeno 26 podmínek. Do podmínek závazného stanoviska nejsou zahrnuty podmínky, které upozorňují na povinnosti stanovené právními předpisy. Byly zahrnuty některé podmínky, které vyplynuly z hodnocení vlivů záměru na životní prostředí v rámci dokumentace a jsou stanoveny za účelem eliminace vlivů na konkrétní složky životního prostředí a podmínky, které vyplynuly z vyjádření k dokumentaci.

Záměr sám o sobě je projektován s ohledem na snížení negativního působení dopravy na své okolí (zde zejména snížení hlukové zátěže) a předpokládá rozsáhlé ozelenění stavby a okolí s cílem zapojení stavby do okolí.

Uváděné podmínky jsou proto zaměřeny na konkretizaci postupů při výstavbě, zejména s cílem omezení emisí prachu, upřesnění zásad ozelenění, podmínky pro umístování stavby do záplavového území. Dále jsou z hlediska vlivů záměru na životní prostředí formulovány podmínky směřující zejména k preventivní ochraně při výstavbě a provozu.

Na základě vyjádření k posudku a s přihlédnutím k názoru zpracovatele dokumentace byl počet podmínek redukován na 25, přičemž formulace některých podmínek byla pozměněna.

Souhrnná charakteristika předpokládaných vlivů záměru na životní prostředí z hlediska jejich velikosti a významnosti:

Obyvatelstvo

Primárním cílem velkého městského okruhu (VMO) a všech jeho částí je rychlé a plynulé spojení odlehlých městských částí města Brna, kdy převezme značnou část vnitroměstské i tranzitní osobní i nákladní dopravy. Posuzovaný záměr, jako část VMO, se po realizaci projeví odlehčením dopravní zátěže na komunikacích ve svém okolí (zejména ulice Veslařská) a centrálním sektoru města v území městského polokruhu Mendlovo náměstí - Úvoz - Kotlářská – Drobného. Realizací dojde ke snížení hodnot zatížení obyvatel negativními vlivy z dopravy v těchto vzdálenějších lokalitách, ale zejména v okolí záměru.

Dojde zde k výraznému poklesu hlukové zátěže na všech referenčních bodech, tedy k významnému poklesu počtu obyvatel zatížených denním a nočním hlukem s rušivým účinkem. Dále dojde k celkovému snížení imisního působení, tento vliv se ale v referenčních bodech projeví nevýznamně.

Dalším pozitivním vlivem na obyvatelstvo je snížení nehodovosti a výrazné zlepšení pěší prostupnosti území mezi Wilsonovým lesem a Žabovřeskými loukami a nábřežím řeky

Svratky. Rušivé působení výstavby bude minimalizováno zejména organizačně technickými opatřeními.

Hluk

Realizací záměru dojde díky rozsáhlým protihlukovým opatřením k výraznému snížení hlukové zátěže z automobilového provozu v této části VMO: I když výsledná hluková situace nebude dle modelování ani po realizaci záměru ve všech bodech ideální, je podstatně příznivější než v případě nerealizace záměru. Hluk poklesne v hlukově chráněných objektech vždy, v některých případech z automobilového provozu až o 12,6 dB ve dne a 11,7 dB v noci.

Ovzduší

Realizací záměru dojde v řešeném území k přerozdělení dopravy a tím pádem k poklesu hodnot imisních koncentrací na lokální až regionální úrovni v území, které je zatíženo stávající silniční sítí. Díky zvýšení plynulosti dopravy dojde k poklesu emisí a tím i snížení imisní zátěže v okolí stavby. Pokles imisní zátěže v referenčních bodech při porovnání se stavem nerealizace se u všech škodlivin pohybuje do cca 10%.

Klima

Makroklima v regionu nebude posuzovaným záměrem ovlivněno, s největší pravděpodobností ani mezoklima. Lze očekávat nevýznamné ovlivnění v těsné blízkosti záměru (topo a mikroměřítko) což bude způsobené např. vykácením zeleně, zastíněním novými násypy a protihlukovými zdmi, odkrytím lomové stěny apod..

Voda

V území dotčeném realizací záměru, které je standardně odvodněno do jednotné městské kanalizace, rekonstrukcí a úpravou komunikací nedojde k výrazně změně. Část zachycených srážkových vod, která bude nově odváděna do řeky Svratky, bude čištěna, nedojde tak k výraznému zásahu do charakteru odvodnění oblasti. Dle zpracovaných studií nedojde ani k výraznému ovlivnění kvality a kvantity podzemních vod a tím ohrožení vodních zdrojů v dotčeném území.

Půda

Půdy budou posuzovaným záměrem ovlivněny trvalým zábořem ZPF (2,7 ha) zejména v prostoru bývalé zahrádkářské kolonie. I když se jedná převážně o kvalitní půdy I. a II. stupně ochrany, je již s jejich zábořem dlouhodobě uvažováno. K postižení půd širšího území kontaminací imisemi z dopravy nebude docházet.

Horninové prostředí a přírodní zdroje

Ovlivněna bude jak vrchní část horninového prostředí na lokální úrovni, a to budováním násypů a zářezů, tak i hlubší části v místě ražení tunelu pro tramvajovou trať. Ovlivnění však nebude významné. V dotčeném území ani jeho nejbližším okolí se nenachází žádný dobývací prostor, chráněné ložiskové území, ložisko a prognózní zdroj ani žádné průzkumné území.

Fauna, flóra a ekosystémy

K přímému zasažení ekosystémů s planě rostoucími rostlinami a volně žijícími živočichy dojde na lokální úrovni zejména v oblasti Wilsonova lesa (les, skalní výchozy) a trvalých travních porostů v oblasti Žabovřeských luk. Vlivy však nebudou zásadní. Záměr naopak zvýší ekologickou hodnotu území rozsáhlým programem ozelenění místními druhy. Přesyp přes tramvajovou trať a VMO umožní příčnou migraci drobných živočichů přes těleso záměru. V tomto ohledu dojde ke zlepšení situace oproti současnému stavu. Další zvýšení pozitivního vlivu záměru na biotu vyplyne z opatření uvedených v návrhu stanoviska.

Krajina

Hodnocené území leží v zastavěné části města Brna, nicméně okolí je tvořeno přírodně blízkými zalesněnými svahy Wilsonova lesa, korytem řeky Svratky a směrem na sever plochým územím dna údolí a okraje široké ploché nivy řeky, na levém břehu Svratky. Výraznější geomorfologií se vyznačuje hlavně úzké a hluboce zaříznuté údolí Svratky v oblasti tzv. Kamenného mlýna. Zde se vytváří mezi širším Pisáreckým údolím na jihu a širokým údolím na severu (mezi Žabovřeskami, Jundrovem a Komínem) úzký krček. Svah Wilsonova lesa je místy i skalnatý.

Sadovými úpravami a celkovým ozeleněním řešení záměru se zvýší rekreační potenciál území v porovnání se stávajícím stavem. Pozitivně se projeví parkové úpravy, fyzické oddělení stezek pro pěší od záměru, protihluková opatření a celkové zlepšení prostupnosti území.

Vzhledem k vymezeným charakteristikám dotčeného území – reliéfu, zastoupení jednotlivých charakteristik, estetického zhodnocení, využití území se bude jednat o slabý pozitivní zásah.

Hmotný majetek, kulturní památky

Zvýšení komfortu a plynulosti dopravy po realizaci záměru vede k snížení rizika dopravních kolizí a havárií, které jsou spojeny s poškozením majetku obyvatel.

Hodnocení technického řešení záměru s ohledem na dosažený stupeň poznání, pokud jde o znečišťování životního prostředí:

Dobudování západní části VMO, konkrétně částí Žabovřeská I a II, je klíčovou stavbou dopravní infrastruktury pro aglomeraci Brno, která je zahrnuta v Programu zlepšování kvality ovzduší aglomerace CZ06A Brno, zpracovaného podle § 9 zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, v platném znění. Dostavba VMO, části Žabovřeská, je jednou z aktivit doporučených k realizaci za účelem naplňování opatření AB1 (Realizace pátevní sítě kapacitních komunikací pro automobilovou dopravu) a tím i k postupnému naplňování cílů programu.

Její realizaci lze tedy hodnotit jako opatření ke snížení znečištění životního prostředí.

Stavba sama o sobě prioritně řeší dopravní funkci, současně však je její stavební řešení zaměřeno na minimalizaci vlivů na životní prostředí. Stavba bude vybavena rozsáhlými protihlukovými opatřeními, bohatou doprovodnou zelení. Propojením Wilsonova lesa a Žabovřeských luk přesypem přes komunikaci a souběžnou tramvajovou trať se zvýší migrační prostupnost krajiny. Vybudováním pěších lávek přes komunikaci a napojení pěších tras na stezky ve Wilsonově lese se zvyšuje pro obyvatelstvo dostupnost jak nábřeží řeky Svratky, tak i Wilsonova lesa, zvyšuje se tak rekreační funkce území.

Navržené technické a technologické řešení vychází zejména z charakteru záměru, kterým je výstavba silniční komunikace dané kategorie a uspořádání a výstavba tunelu pro přeložku tramvajové tratě. Silniční komunikace jsou standardní stavby, které vyvolávají poměrně jednoznačné, dobře známé a identifikovatelné negativní vlivy v území, kterým procházejí. Z hlediska vlivů na životní prostředí je nejdůležitějším parametrem dostatečná kapacita a bezpečnost provozu i při uvažování vývoje dopravního zatížení, protihluková opatření, způsob odvodnění, střety se zájmy ochrany přírody a vegetační úpravy.

Záměrem je rekonstrukce stávající komunikace s návazností na sousedící úseky. Nejde o zcela novou stavbu ve volné krajině, která by přinesla do území zcela nové zatížení. Stavba je řešena tak, že její realizace znamená snížení zátěže území při zachování dopravní funkce včetně jejího očekávaného navyšování v čase.

Vzhledem k tomu, že ke stavbě již bylo vydáno územní rozhodnutí, je zřejmé, že technické řešení je propracováno v dostatečném detailu v souladu s požadavky orgánů státní správy a samosprávy. Ve vazbě na předchozí posuzování záměru byly do projekčního řešení zahrnuty i požadavky veřejnosti.

Technické řešení stavby snižuje negativní vlivy dopravního provozu na životní prostředí, řešení je v souladu s požadavky ochrany životního prostředí. V dokumentaci jsou nastíněna opatření, která by měla zaručit realizaci záměru bez výraznějšího ovlivnění jednotlivých složek životního prostředí. Nebyly identifikovány závažné nedostatky v technickém řešení záměru, které by mohly být ve střetu s ochranou životního prostředí.

Na základě předloženého technického řešení posuzovaného záměru lze konstatovat, že pro omezení nejvýznamnějších negativních vlivů souvisejících s předloženým záměrem jsou použita odpovídající technická řešení omezující výstupy do jednotlivých složek životního prostředí (zejména hluk) v souladu se stávajícím stupněm poznání.

Pořadí variant (pokud byly předloženy) z hlediska vlivů na životní prostředí:

V posuzované dokumentaci byl záměr předložen jako invariantní (jediná varianta Aktivní a referenční varianta Nulová), stanovení pořadí variant je tedy bezpředmětné. Předložený způsob řešení záměru byl vybrán z řady variant hodnocených v průběhu předchozího posuzování záměru, které jsou popsány i v předložené dokumentaci.

Celkové hodnocení procesu posuzování vlivů na životní prostředí:

Záměr byl jako součást projektu „Velký městský okruh města Brna – segment Žabovřeská“ posuzován dle dnes již neplatného zákona č. 244/1992 Sb. Dne 11.9.2006 vydalo MŽP ČR k tomuto projektu souhlasné stanovisko EIA (č.j.: 63548/ENV/06) dle zákona č. 244/1992 Sb.

Záměr byl rozdělen na dále samostatně připravované stavby. Pro část z nich nebylo v době novelizace zákona č. 100/2001 Sb. zákonem č. 39/2015 Sb. vydáno stavební povolení. Pro tyto stavby se původní stanovisko k záměru vydané dle zákona č. 244/1992 Sb. stalo pro navazující řízení (zde stavební povolení) nedostatečné.

Předmětem nynějšího procesu tedy není celý původně projednávaný záměr „VMO Brno, segment Žabovřeská I“, ale jeho část. Tato část záměru naplňuje dle přílohy zákona č. 100/01 Sb. dikci bodu 9.1, kategorie II, sloupec B, tj. novostavby, rozšiřování a přeložky silnic všech tříd a místních komunikací I. a II. třídy (záměry neuvedené v kategorii I), příslušným úřadem je krajský úřad.

Oznamovatel se pro vypracování prvního dokumentu procesu posuzování rozhodl využít postupu dle § 6 odst. 5 zákona 100/01 Sb.: „U záměrů a změn záměrů podle § 4 odst. 1 písm. a), b) a c) může oznamovatel předložit místo oznámení dokumentaci vlivů záměru na životní prostředí (dále jen „dokumentace“) podle přílohy č. 4 k tomuto zákonu; v tomto případě se dále postupuje podle § 8“ a předložil místo oznámení přímo dokumentaci.

- Dne 30.3.2017 byla dokumentace předložena Krajskému úřadu Jihomoravského kraje.
- Dne 6.4.2017 si Ministerstvo životního prostředí v souladu s § 23 odst. 4 zákona vyhradilo posuzování uvedeného záměru a je tak příslušným úřadem zajišťujícím proces posuzování.
- Dne 10.4.2017 byla dokumentace rozeslána dotčeným územním samosprávným celkům a dotčeným správním úřadům ke zveřejnění a k vyjádření. Na úřední desce Jihomoravského kraje byla informace o dokumentaci zveřejněna dne 12.4.2017. Termín pro vyjádření tím byl stanoven na 12.5.2017.

Závěry dokumentace

Na základě zjištěných skutečností lze z hlediska vlivu na životní prostředí považovat variantu Aktivní, při realizaci všech v projektu zahrnutých opatření, za únosnou. V aspektech týkajících se ochrany obyvatelstva převažují jednoznačně vlivy pozitivního charakteru.

- K dokumentaci bylo příslušnému úřadu doručeno celkem 13 vyjádření. Veřejnost, občanská sdružení a obecně prospěšné společnosti se k dokumentaci nevyjádřily.
- Dne 8.6.2017 byla uzavřena smlouva na zpracování posudku. Jako zpracovatel posudku byl na základě výběrového řízení vybrán Ing. Stanislav Postbiegl (Amec Foster Wheeler, s.r.o.), autorizovaná osoba dle § 19 zákona.

- Dne 27.10.2017 byl MŽP předložen zpracovaný posudek.

Závěry zpracovatele posudku:

Z hlediska formálního členění dokumentace lze konstatovat dodržení struktury dle osnovy uvedené v příloze č. 4 zákona, s několika drobnými autorskými modifikacemi v názvech osnovou daných kapitol. Jedná se však o odchylky nevýznamné, posuzovanou dokumentaci včetně příloh lze označit za úplnou.

Z obsahového hlediska lze dokumentaci včetně příloh hodnotit jako dostatečnou. Text dokumentace je v některých popisných částech nadbytečně podrobný, jinde stručný, bez odkazů na přílohové části, které potřebné informace obsahují. Dokumentace je celkově správně zaměřena na podstatné působení záměru, tedy šíření hluku a emisí z automobilového provozu v sledovaném úseku VMO a působení těchto vlivů na veřejné zdraví, působení na biotickou složku, vodní prostředí. Tyto z hlediska působení záměru podstatné oblasti jsou podrobně řešeny v samostatně zpracovaných odborných přílohách.

Na základě předložené dokumentace a jejích příloh, obdržených vyjádření dotčených správních úřadů, dotčených územně samosprávných celků a vyžádaného doplnění informací a ověření parametrů záměru lze konstatovat, že posuzovaný záměr je z hlediska vlivů na životní prostředí akceptovatelný. Za předpokladu dodržení standardních legislativních požadavků zpracovatel posudku doporučuje záměr realizovat.

- Dne 30.10.2017 byl posudek rozeslán dotčeným územním samosprávným celkům a dotčeným správním úřadům ke zveřejnění a k vyjádření. Na úřední desce Jihomoravského kraje byla informace o posudku zveřejněna dne 1.11.2017. Termín pro vyjádření tím byl stanoven na 1.12.2017.
- Dne 1.11.2017 nabyla účinnosti novela zákona přijatá zák. č. 326/2017 Sb. S ohledem na přechodná ustanovení uvedená v čl. II bod 1. bylo posuzování vlivů na životní prostředí tohoto záměru dokončeno podle zákona ve znění účinném do 30.10.2017, s výjimkou ustanovení § 9a odst. 3 věty třetí.
- K posudku příslušný úřad obdržel celkem 6 vyjádření. Relevantní připomínky byly zpracovatelem posudku a příslušným úřadem zohledněny v návrhu stanoviska.

Vzhledem k tomu, že k dokumentaci nebylo uplatněno žádné negativní stanovisko, příslušný úřad v souladu s ust. § 9 odst. 9 zákona **upustil od konání veřejného projednání** dokumentace a posudku.

Seznam subjektů, jejichž vyjádření jsou ve stanovisku zčásti nebo zcela zahrnuta:

- Statutární město Brno, Městská část Brno-Žabovřesky
- Krajský úřad Jihomoravského kraje, odbor životního prostředí
- Krajská hygienická stanice Jihomoravského kraje se sídlem v Brně
- Magistrát města Brna, odbor životního prostředí
- Magistrát města Brna, odbor vodního a lesního hospodářství a zemědělství
- MŽP, odbor ochrany ovzduší

Vypořádání vyjádření k dokumentaci:

K dokumentaci se ve stanoveném termínu vyjádřily následující subjekty:

- Jihomoravský kraj,
- Statutární město Brno, Městská část Brno – střed
- Statutární město Brno, Městská část Brno – Žabovřesky
- MŽP, odbor ochrany vod
- MŽP, odbor ochrany ovzduší
- Krajský úřad Jihomoravského kraje, odbor životního prostředí
- Krajská hygienická stanice JMK se sídlem v Brně (2 vyjádření)
- Česká inspekce životního prostředí, oblastní inspektorát Brno
- Magistrát města Brna, odbor životního prostředí
- Magistrát města Brna, odbor památkové péče
- Magistrát města Brna, odbor územního plánování a rozvoje

Požadavky a připomínky obsažené ve vyjádřeních byly vypořádány v části V. posudku. Posudek je zveřejněn v Informačním systému EIA na internetových stránkách CENIA, česká informační agentura životního prostředí (<http://www.cenia.cz/eia>), a na stránkách MŽP (<http://www.mzp.cz/eia>), pod kódem záměru OV7162 v části Posudek.

Vypořádání vyjádření k posudku:

Příslušný úřad obdržel vyjádření k posudku od následujících subjektů:

- Jihomoravský kraj
- Statutární město Brno, Městská část Brno – střed
- Statutární město Brno, Městská část Brno – Žabovřesky
- Krajský úřad Jihomoravského kraje, odbor životního prostředí
- Krajská hygienická stanice Jihomoravského kraje se sídlem v Brně
- Česká inspekce životního prostředí, Oblastní inspektorát Brno

Podstata vyjádření Jihomoravského kraje, Městské části Brno-střed, Městské části Brno-Žabovřesky a Krajské hygienické stanice Jihomoravského kraje se sídlem v Brně

Výše uvedené dotčené územní samosprávné celky a dotčený správní úřad nemají k posudku připomínky a s jeho závěry souhlasí.

Vypořádání: Vzato na vědomí.

Podstata vyjádření Krajského úřadu Jihomoravského kraje, odboru životního prostředí

Krajský úřad Jihomoravského kraje, OŽP, konstatuje, že s vypořádáním svých připomínek k dokumentaci souhlasí. Na úseku ochrany ovzduší doporučuje pro věrohodné zhodnocení pozitivních přínosů stavby zvážit provedení kampaňovitého měření kvality ovzduší (PM₁₀, PM_{2,5}, NO₂, B[a]P, BZN) před započítáním vlastních stavebních prací a následně po komplexní realizaci stavby. Taková měřicí kampaň by mohla jednoznačně prokázat pozitivní vliv této stavby na plynulost silniční dopravy v okolí záměru a tedy i na

zlepšení imisní situace v daném místě. Tyto výsledky by pak určitým způsobem mohly být přenositelné i na jiné komplikované dopravní záměry v Jihomoravském kraji.

Vypořádání: Příslušný úřad obdržel prostřednictvím zpracovatele posudku informaci, že požadavek vychází z metodiky CDV popisující postupy monitoringu kvality ovzduší a hluku před zahájením infrastrukturní stavby, během výstavby a po uvedení do provozu. Obdobná metodika je závazná na Slovensku. Po zvážení okolností, zejména s ohledem na skutečnost, že se v zásadě nejedná o novou komunikaci, nýbrž o nezbytnou rekonstrukci, neshledal příslušný úřad jako důvodné začlenit takové doporučení, jdoucí významně nad rámec běžných povinností investora, do podmínek závazného stanoviska.

Podstata vyjádření České inspekce životního prostředí, OI Brno

Česká inspekce životního prostředí, OI Brno, upozorňuje, že autor posudku nesouhlasí s osazením ORL na dešťové kanalizaci a navrhuje pro případ havárie pouze sedimentační nádrž bez ORL, případně jiné zařízení. S uvedeným se ČIŽP neztotožňuje, neboť ORL slouží pro zachycování drobných ropných úkapů v době běžného silničního provozu a není určen pro případnou havárii. Vzhledem k tomu, že Svratka je dle vyhl. č. 178/2012 Sb. významným vodním tokem, doporučuje ČIŽP provést maximální možné opatření pro její ochranu vč. instalace ORL, byť budou zvýšeny náklady na jeho instalaci a provoz.

Vypořádání: Příslušný úřad akceptoval tuto připomínku a doplnil navrženou podmínku č. 6 tak, jak je výše uvedeno.

Toto závazné stanovisko je vydáno dle § 149 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, jako podklad pro vydání rozhodnutí v navazujícím řízení podle § 3 písm. g) zákona. **Platnost tohoto závazného stanoviska je 7 let** ode dne jeho vydání s tím, že může být na žádost oznamovatele prodloužena v souladu s § 9a odst. 4 zákona ve znění účinném od 1.11.2017.

Poučení

Proti tomuto závaznému stanovisku není podání samostatného odvolání přípustné. V souladu s ustanovením § 149 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, je toto závazné stanovisko přezkoumatelné v rámci odvolání podaného proti rozhodnutí vydanému v navazujícím řízení, které bylo podmíněno tímto závazným stanoviskem.

Ing. Jaroslav P o s p í š i l v. r.

ředitel odboru výkonu státní správy VII v Brně

Obdrží:

- oznamovatel
- dotčené územní samosprávné celky, dotčené správní úřady – s průvodním dopisem